

Examenbespreking vwo maatschappijwetenschappen

Dinsdag 30 mei 2023

Het correctievoorschrift van het CvTE is bindend. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Dit verslag is slechts een weergave van de bespreking van het examen en discussie over mogelijke antwoorden.

Aanwezig: 21 docenten.

Algemene opmerkingen:

- Veel genoemd wordt dat de onderwerpen actueel waren en leuk om te lezen.
- Veel genoemd wordt dat leerlingen het examen niet binnen de tijd kunnen maken. Lengte van het examen is te lang. Leerlingen lijken hierdoor niet voldoende van de tijd gebruik te kunnen maken om na te denken.
- Opvallend is dat er veel wordt verwezen naar de bron als geheel, terwijl leerlingen voor hun antwoord soms paar een paar regels of een alinea nodig hebben. Dit is mede tijdrovend.
- Er wordt weinig aandacht besteed aan internationale betrekkingen in het examen versus de voorbereidingen. Er wordt niets gevraagd over de Europese Unie en Verenigde Naties.
- Een aantal keer wordt genoemd dat het examen wederom weinig inspirerend is. N.a.v. NVLM-vergadering vorig jaar was de hoop er dat er een meer inspirerend examen zou liggen.
- Genoemd wordt dat de eigen denkkraft van de leerling weinig wordt geactiveerd. Andere type vragen zouden welkom zijn om de meer analytische denkvaardigheid te toetsen.
- Er is ontevredenheid over de puntenverdelingen bij verschillende vragen. Bij vragen waar soms twee of drie voorbeelden of een redenering wordt gevraagd krijgen leerlingen maar 1 punt. Wenselijk is om hier volgend jaar rekening mee te houden en voorbeelden/kenmerken/manieren/elementen apart te scoren.

Opmerkingen per vraag:

Vraag 1. De vergadering constateert dat er draagvlak is voor een verruiming van het antwoordmodel. Er zou meer duidelijkheid geboden kunnen worden over de voorbeelden uit tekst 1. Meerdere voorbeelden ter inspiratie in het CV zouden uitkomst bieden bij het nakijken.

Vraag 2. Voorbesproken in voorvergadering met CvTE en voorzitter. Vrijheid van pers wordt ook meegenomen in CV, omdat er geen apart grondwetsartikel is dat de vrijheid van meningsuiting expliciet benoemt. Dit kan geschaard worden onder artikel; vrijheid van pers.

Vraag 3. Graag duidelijkheid over of emotionele binding ook goedgekeurd mag worden. Leerlingen noemen massaal emotionele bindingen, waar zij affectieve bindingen bedoelen. Ook de syllabus is niet consistent in taalgebruik. De vraag luidt of waar affectieve binding als antwoord wordt genoemd in het CV ook emotionele binding mag worden goedgekeurd.

Graag duidelijkheid vanuit CvTE.

Vraag 4. In de vergadering wordt gesproken over of een pressiegroep ook kenmerken heeft van een actiegroep. Dat staat zo opgenomen voor een deel in de syllabus, maar het enige goede antwoord is dat het een pressiegroep is en niet een actiegroep. Niet elke pressiegroep is een actiegroep namelijk en heeft dus niet al deze kenmerken. K-pop zet zit in voor meerdere domeinen dan 1 specifieke actie. De vergadering heeft het besproken, maar het juiste antwoord wordt genoemd in CV.

Vraag 5. De vraag luidt in de vergadering of er duidelijkheid kan komen of het begrip; functionele identificatie ook goedgekeurd mag worden. In de vergadering is hierover discussie. Men beredeneert dat het aansluiten bij een groep ook voort kan komen uit een rationeel besluit en meer gericht is op de functie. Anderzijds zegt men in de vergadering dat de idee voor aanmelding primair niet functioneel is, maar effectief. De eerste aansluiting bij fandom vanuit affectieve binding staat centraal.

Vraag vanuit vergadering is of hier nog naar gekeken kan worden door CvTE en hierop een aanvulling kan komen. Dit wordt niet breed gedeeld.

Vraag 10. De vergadering constateert dat het passender zou zijn als hiervoor 2 punten worden toegekend in plaats van 1, vanwege de complexiteit van de vraag en de stappen die de leerling moet nemen.

Vraag 11A. De vergadering constateert dat de stam van de vraag niet helpend is bij de beantwoording ervan. De vraag begint met nadenken vanuit de modernistische benadering, terwijl bij vraag 11A wordt gevraagd om te denken vanuit de nationalistische benadering. Dit zet leerlingen op het verkeerde been. Helpend was om de stam van de vraag te veranderen en vraag 11A en B om te draaien.

Vraag 11B. De vergadering constateert dat als leerling het antwoord niet weet op 11A, de leerling bij vraag 11B een doorrekenfout maakt. De vraag is veel punten (4) waard en hierdoor verliest de leerling veel punten op 1 specifiek thema.

Vraag 14. Discussie binnen de vergadering om meer punten toe te kennen aan deze vraag dan de 1 die er nu voor staat. **Draagvlak om dit aan te kaarten bij CvTE.** Vraag vraagt veel van de leerling en dit wordt niet beloond met het aantal punten wat de leerling ervoor verdient.

Vraag 17. Mogelijke verklaringen voor afgenomen ongelijkheid kan ook zijn; emancipatiebeweging, post-industrialisatie. Er zijn meerdere antwoorden goed dan vanuit de syllabus worden aangegeven, als zij maar een sociaalwetenschappelijk element bevatten. Er wordt in de vergadering geconstateerd dat er in de vraag niet specifiek wordt gevraagd naar inkomensongelijkheid, maar naar ongelijkheid in zijn algemeenheid. Hierom vraagt de vergadering om een aanpassing in CV.

Graag aankaarten bij CvTE; verklaring voor ongelijkheid in zijn algemeenheid goedkeuren en toekennen punten bij leerlingen.

Vraag 19. Ook goedkeuren wanneer er niet wordt gerefereerd in het antwoordmodel van leerling naar Europese landen, dit impliceert de kadering van de bron al.

Vraag 20. De vergadering constateert dat heel veel leerlingen deze vraag fout hadden beantwoord. Dit komt omdat de syllabus weinig duidelijkheid geeft om het goede antwoord te kiezen. De syllabus is niet duidelijk op dit gebied en veel van deze theorieën worden niet helder uiteengezet met kenmerken, die leerlingen zouden kunnen opnoemen.

Graag aankaarten bij CvTE.

Vraag 21. Betrouwbaarheid (ook oude definitie over herhalingsfout) goedkeuren, **mits** de leerling dit koppelt aan kenmerken van Big Data onderzoeken, zoals de grote hoeveelheid respondenten. Synoniemen voor betrouwbaarheid worden ook genoemd in CV, aanpassing is dus niet nodig.